

národní
úložiště
šedé
literatury

Biologické hodnocení lokality pro stavbu plánovaného autosalonu BMW v katastrálním území Březhrad

Samková, Věra; Mikát, Miroslav; Mocek, Bohuslav
2005

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-364384>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Licence Creative Commons Uveďte autora 4.0 Mezinárodní

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.11.2017

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

Biologické hodnocení lokality pro stavbu plánovaného autosalonu BMW v katastrálním území Březhrad

Věra Samková, Miroslav Mikát & Bohuslav Mocek

Posouzení zájmového území bylo provedeno na základě jednorázových exkurzí v době od konce dubna (zadání průzkumu) do poloviny června 2005. Zachycen byl tedy orientačně jarní a časně letní aspekt. Byla provedena botanická inventarizace dotčené plochy a nejbližšího okolí, zoologický průzkum se soustředil na zjištění ochranný nebo bioindikačně významných druhů některých skupin hmyzu a obratlovců.

1. Charakteristika území

Posuzované území se nachází v katastru obce Březhrad, západně od silnice Hradec Králové – Pardubice. Území leží v nivě Labe. V současné době jde o degradovanou louku, rozježděnou a částečně zavezenou suti. Plocha zarůstá nálety stromů olše, duby, osiky, třešně, ostružiníky.

Pod silnicí ve východní části je zbytek vlhkých luk s převažující metlicí trsnatou a ohroženými druhy rozrazilem dlouholistým a žluťuchou lesklou.

Západní část lokality tvoří rákosina a porosty vysokých ostřic. V těsné blízkosti plánované stavby (jihozápadně) rostou dva vícekmenné velké duby.

Severně od posuzované lokality se nachází vodoteč, lemovaná zbytkem jasanoolšového luhu (svazu *Alnion incanae*). Nejcennější v tomto porostu jsou staré stromy – duby, jasan, vrby. Na okraji luhu rostou křoviny – trnky, střemchy, růže, hlohy, brsleny.

Podle regionálně geomorfologického členění náleží území do geomorfologické provincie Česká vysočina, soustavy Česká tabule a její podsoustavy Východočeská tabule, celku Pardubická kotlina, podcelku Královéhradecká kotlina (DEMEK 1987).

Klimaticky lokalita spadá do oblastí T2 s dlouhým, teplým a suchým létem a krátkou, mírně teplou, suchou zimou s minimálním množstvím sněhu (QUITT 1971). Průměrná roční teplota vzduchu dosahuje 8,5°C, průměrné roční úhrny srážek jsou 600 mm (DEMEK 1987).

Z hlediska biogeografického členění ČR (CULEK 1996) náleží do provincie středoevropských listnatých lesů, podprovincie hercynské a leží na hranici Pardubického a Chrudimsko -Cidlinského biogeografického. Biota náleží do 2. bukodubového vegetačního stupně.

Podle mapy potenciální přirozené vegetace náleží území k jilmové doubravě (*Quercus-Ulmetum*) NEUHÄUSLOVÁ et al. 1998). Vytyčené území patří do oblasti termofytika, fytogeografický okres Východní Polabí, podokres Pardubické Polabí (SKALICKÝ 1988).

Zoogeograficky náleží lokalita k provincii listnatých lesů (BUCHAR 1983) a leží v kvadrantu 5860b středoevropské sítě pro faunistické mapování (ZELENÝ 1972).

2. Seznam zjištěných druhů vyšších rostlin (RNDr. Věra Samková PhD.)

Terénní botanický průzkum byl proveden ve dnech 27.dubna, 10.května. a 6.června 2005.

Acer campestre L. = javor babyka

Aegopodium podagraria L. = bršlice kozí noha

Achillea millefolium agg. = řebříček obecný

Ajuga reptans L. = zběhovec plazivý

Alisma plantago-aquatica L. = žabník jitrocelový - ve vodoteči

Alliaria petiolata (M. BIEB.) CAVARA et GRANDE = česnáček lékařský

Allium scorodoprasum L. = česnek ořešec

Alnus glutinosa (L.) GAERTN. = olše lepkavá – mladé stromky na ploše a podél vodoteče

Alnus incana (L.) MOENCH = olše šedá – mladé stromky u vodoteče

Alopecurus pratensis L. = psárka luční

Angelica sylvestris L. = děhel lesní

Anthriscus sylvestris (L.) HOFFM. = kerblík lesní
Arctium sp. = lopuch
Artemisia vulgaris L. = pelyněk černobýl
Barbarea vulgaris W.T. AITON = barborka obecná
Bistorta major S.F. GRAY = rdesno hadí kořen
Bromus inermis LEYSS. = sveřep bezbranný
Calamagrostis epigejos (L.) ROTH = třtina křovištní
Calystegia sepium (L.) R. BR. = opletník plotní – v lemu u vodoteče
Campanula patula L. = zvonek rozkladitý
Capsella bursa-pastoris (L.) MEDIK. = kokoška pastuší tobolka
***Cardamine dentata* SCHULT. = řeřišnice bahenní – silně ohrožený druh podle Červeného seznamu ČR.**
Roste na břeh vodoteče mimo stavební parcelu.
Carex acutiformis EHRH. = ostřice ostrá – v západní části
Carex hirta L. = ostřice srstnatá
Carex vulpina L. = ostřice liščí – v zadní části u rákosiny
Cerastium holosteoides FR. subsp. *triviale* (SPENN.) MÖSCHL = rožec obecný luční
Chaerophyllum bulbosum L. = krabilice hlíznatá
Cirsium arvense (L.) SCOP. = pcháč oset
Cirsium canum (L.) ALL. = pcháč šedý
Colchicum autumnale L. = ocún jesenní
***Consolida regalis* GRAY = ostrožka stračka – Patří k vzácnějším druhům vyžadujícím další pozornost podle Červeného seznamu východních Čech (FALTYŠ 1995).** Roste při vjezdu do plochy.
Crataegus sp. = hloh – v zadní části u rákosiny a v pásu křovin
Dactylis glomerata L. = srha říznačka
Deschampsia cespitosa (L.) P. BEAUV. = metlice srstnatá
Epilobium sp. = vrbovka
Equisetum arvense L. = přeslička rolní
Erysimum cheiranthoides L. = trýzel malokvětý
Euonymus europaea L. = brslen evropský – v pásu křovin
Fallopia convolvulus (L.) Á. LÖVE = opletka obecná
Festuca pratensis HUDS. subsp. *pratensis* = kostřava luční pravá
Ficaria verna HUDS. subsp. *bulbifera* Á. LÖVE et D. LÖVE = orsej jarní hlíznatý
Filipendula ulmaria (L.) MAXIM. subsp. *ulmaria* var. *denudata* (J. PRESL et C. PRESL) G. BECK = tužebník jilmový pravý – u vodoteče
Fraxinus excelsior L. = jasan ztepilý
Galeopsis sp. = konopice
Galium aparine L. = svízel přítula
***Galium boreale* L. = svízel severní – patří k vzácnějším druhům vyžadujícím další pozornost podle Červeného seznamu ČR.** Druh roste v západní části plochy u náletů olší. Svízel severní se vyskytuje na vlhkých loukách.
Geranium pratense L. = kakost luční
Geum urbanum L. = kuklík městský
Glechoma hederacea L. = popenec obecný
Glyceria maxima (HARTM.) HOLMB. = zblochan vodní – ve vodoteči
Heracleum sphondylium L. = bolševník obecný
Humulus lupulus L. = chmel otáčivý
Hylotelephium jullianum (BOREAU) GRULICH = rozchodník křovištní
Hypericum perforatum L. = třezalka tečkovaná
Juncus effusus L. = sítina rozkladitá
Lamium album L. = hluchavka bílá
Lathyrus pratensis L. = hrachor luční
Leucanthemum ircutianum DC. = kopretina irkutská
Lotus corniculatus L. = štírovník růžkatý
Lycopus europaeus L. = karbinec evropský – u vodoteče
Lychnis flos-cuculi L. = kohoutek luční
Lysimachia nummularia L. = vrbina penízková
Lythrum salicaria L. = kyprej vrbice
Matricaria recutita L. = heřmáněk pravý
Moehringia trinervia (L.) CLAIRV. = mateřka trojžilná
Myosotis arvensis (L.) HILL = pomněnka rolní

Oenothera sp. = pupalka
Persicaria amphibia (L.) DELARBRE = rdesno obojzíelné
Persicaria lapathifolia (L.) DELARBRE = rdesno blešník
Phalaris arundinacea L. = chrastice rákosovitá
Phragmites australis (CAV.) TRIN. ex STEUD. = rákos obecný
Pinus sylvestris L. = borovice lesní – 1 malý stromek v ploše
Plantago lanceolata L. = jitrocel kopinatý
Plantago major L. = jitrocel větší
Poa nemoralis L. = lipnice hajní = roste v pásu křovin podél vodoteče
Poa pratensis L. = lipnice luční
Populus x canadensis MOENCH = topol kanadský
Prunella vulgaris L. = černoohlávek obecný
Prunus padus L. = střemcha obecná – křoviny podél vodoteče
Prunus spinosa L. = slivoň trnka – křoviny podél vodoteče
***Pseudolysimachion maritimum* (L.) Á. LÖVE et D. LÖVE = rozrazil dlouholistý – ohrožený druh podle Červeného seznamu ČR.** 1 trs roste v lokalitě v severní části. Větší počet trsů se vyskytuje na louce jižně od dotčeného území. Rozrazil roste roztroušeně na vlhkých loukách podél slepých ramen a řek v Polabí.
Quercus robur L. = dub letní – náletové stromky, 1 velký strom mimo vytyčenou plochu u vodoteče a 2 víckmenné stromy západně od dotčeného území
Ranunculus acris L. = pryskyřník prudký
Rhamnus catharticus L. = řešetlák počistivý – křoviny podél vodoteče
Rosa canina L. = růže šípková
Rubus fruticosus agg. = ostružiník křovitý
Rumex acetosa L. = šťovík kyselý
Salix caprea L. = vrba jíva
Salix cinerea L. = vrba popelavá – u vodoteče
Salix fragilis L. = vrba křehká – velké stromy u vodoteče
Salix purpurea L. = vrba nachová
Salix viminalis L. = vrba košíkářská – 1 keř v západní části plochy
Sambucus nigra L. = bez černý
Sanguisorba officinalis L. = krkavec toten
Scrophularia nodosa L. = krtičník hlíznatý
Securigera varia (L.) LASSEN = čičorka pestrá
Silene latifolia POIR. subsp. *alba* (MILL.) GREUTER et BURDET = silenka široolistá bílá
Solanum dulcamara L. = lilek potměchuť – ve vodoteči
Solidago canadensis L. = celík kanadský – nepůvodní druh
Symphytum officinale L. = kostival lékařský
Tanacetum vulgare L. = vratič obecný
Taraxacum Sect. *Ruderalia* KIRSCHNER H. ILGARD et ŠTĚPÁNEK = smetanka lékařská
***Thalictrum lucidum* L. = žluťucha lesklá – ohrožený druh podle Červeného seznamu ČR.** Druh roste na louce jižně od dotčeného území.
Trifolium pratense L. = jetel luční
Tripleurospermum inodorum (L.) SCH. BIP. = heřmánkovec nevonný
Typha latifolia L. = orobinec širokolistý – ve vodoteči
***Ulmus minor* MILL. = jilm habrolistý – patří k vzácnějším druhům vyžadujícím další pozornost podle Červeného seznamu ČR.** 1 malý stromek se vyskytuje v křovinách u vodoteče.
Urtica dioica L. = kopřiva dvoudomá
Veronica chamaedrys L. = rozrazil rezekvítek
Veronica serpyllifolia L. = rozrazil douškolistý
Vicia sepium L. = vikev plotní
Vicia tetrasperma (L.) SCHREB. = vikev čtyřsemenná

V dotčeném území bylo nalezeno celkem **112 druhů rostlin**. Nebyl zde zjištěn žádný druh chráněný podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb. Mezi ohrožené druhy evidované v Červeném seznamu ČR (HOLUB et PROCHÁZKA 2000) patří řeřišnice bahenní (*Cardamine dentata*), žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*), svízel severní (*Galium boreale*), rozrazil dlouholistý (*Pseudolysimachion maritimum*) a jilm habrolistý (*Ulmus minor*). Ostrožka stračka (*Consolida regalis*) je vzácnější druh vyžadující další pozornost podle Červeného seznamu východních Čech (FALTYS 1995).

3. Seznam zjištěných druhů živočichů (Miroslav Mikát & RNDr. Bohuslav Mocek)

Žlutý podtisk - druhy, které byly nalezeny v luhu podél vodoteče

§-O – druhy chráněné podle vyhlášky 395/92 Sb. v kategorii „ohrožený“

Vážky (Odonata)

Platycnemis pennipes (PALLAS, 1771) – šidélko brvonohé
Erythromma najas (HANSEMANN, 1823) – šidélko rudoočko
Coenagrion puella (LINNAEUS, 1758) – šidélko páskované
Ischnura elegans (V.D. LINDEN, 1820) – šidélko větší
Pyrrhosoma nymphula (SULZER, 1776) – šidélko ruměnné
Libellula depressa LINNAEUS, 1758 – vážka ploská
Cordulia aenea (LINNAEUS, 1758) – lesklice měděná

Všechny druhy jsou vázány vývojem na vodní prostředí, vyvíjejí se ve vodní nádrži v těsné blízkosti, některé tolerantnější druhy mohou využívat i zavodněného příkopu. Imaga byla zjištěna i na dotčené ploše, kam zaletují za potravou (drobný hmyz nav lemech remízu). Celkem bylo registrováno 7 běžných druhů.

Motýli (Lepidoptera)

Adela degeerella (LINNAEUS, 1758) – adéla
Tortrix viridana (LINNAEUS, 1758) – obaleč dubový
Pterophorus pentadactylus (LINNAEUS, 1758) – pernatuška
Carterocephalus palaemon (PALLAS, 1771) – soumračník jitrocelový
Pieris rapae (LINNAEUS, 1758) – bělásek řepový
Anthocharis cardamines (LINNAEUS, 1758) – bělásek řeřichový
Leptidea sp. (*realis* x *sinapis*) – bělásek
Gonepteryx rhamni (LINNAEUS, 1758) – žluťásek řešetlákový
***Polygonia c-album* (LINNAEUS, 1758) – babočka bílé c**
***Araschnia levana* (LINNAEUS, 1758) – babočka síťkovaná**
Lycaena tityrus (PODA, 1761) – ohniváček tmavokřídlý
Celastrina argiolus (LINNAEUS, 1758) – modrásek krušinový
Polyommatus icarus (ROTTEMBURG, 1775) – modrásek jehlicový
Coenonympha pamphilus (LINNAEUS, 1758) – okáč pohánkový

Motýli byli pozorováni ve stadiu imaga při denních exkurzích, metoda lovu na světlo nebyla použita. Doložen byl výskyt 14 druhů.

Brouci (Coleoptera)

Cicindela (*s.str.*) *campestris* LINNAEUS, 1758 – svižník polní (§-O)
Clivina fossor (LINNAEUS, 1758) – okresulka písečná
Paradromius (*s.str.*) *longiceps* (DEJEAN, 1826) – střevlíček
Demetrias (*s.str.*) *monostigma* SAMOUELLE, 1819 – střevlíček
Valgus hemipterus (LINNAEUS, 1758)
Potosia cuprea metallica (HERBST, 1782) – zlatohlávek hladký
Melasis buprestoides (LINNAEUS, 1761)
Dorcatoma dresdensis HERBST, 1792 – červotoč
Rhizophagus (*s.str.*) *bipustulatus* (FABRICIUS, 1792)
Litargus connexus (FOURCROY, 1785)
Abdera (*Carida*) *affinis* (PAYKULL, 1799) – lenec
Abdera (*Carida*) *flexuosa* (PAYKULL, 1799) – lenec
Orchesia (*Orchestera*) *luteipalpis* MULSANT et GUILLEBEAU, 1857 – lenec
Oedemera femorata (SCOPOLI, 1763) – stehenáč
Oedemera virescens (LINNAEUS, 1767) – stehenáč
Notoxus monoceros (LINNAEUS, 1761)
Salpingus planirostris (FABRICIUS, 1787)
Scaphidema metallicum (FABRICIUS, 1792) – potemník
Dinoptera collaris (LINNAEUS, 1758) – tesařík
Grammoptera ruficornis (FABRICIUS, 1781) – tesařík
Clytra laeviuscula RATZEBURG, 1837 – vrbař hladký

Eusomus ovulum GERMAR, 1824 – nosatec
Rhinocyllus conicus (FRÖLICH, 1792) – nosatec
Lixus (s.str.) *iridis* OLIVIER, 1807 – nosatec
***Cossonus cylindricus* C.R.SAHLBERG, 1835 – nosatec**
Sibinia pellucens (SCOPOLI, 1772) – nosatec
Mogulones symphyti (BEDEL, 1885) – nosatec
Gymnetron (*Rhinusa*) *bipustulatum* (ROSSI 1792-94) – nosatec

Z brouků byl registrován jeden druh chráněný zákonem, jde o svižníka polního (*Cicindela campestris*), který se vyskytuje na otevřených stanovištích, cestách, okrajích polí a lesů. V regionu jde o poměrně hojný druh.

K bioindikačně významným druhům, nalezeným na proponovaném staveništi, patří z brouků střevlíček *Paradromius longiceps* (nehojný druh rákosin). Ve zbytcích lužního porostu bylo nalezeno několik vzácnějších arborikolních a mycetofágních druhů brouků. K nim patří *Melasis buprestoides* (čeleď Eucnemidae) a lenci *Abdera affinis*, *Abdera flexuosa* a *Orchesia luteipalpis* (čeleď Melandryidae) (poslední tři druhy s vývojem na stromových houbách *Inonotus radiatus*).

Dvoukřídli (Diptera)

V řádu dvoukřídlych byly vyhodnoceny nápadné a determinovatelné druhy, které byly dominantní ve smyku na lemech remízu a v podrostu luhu. Vesměs jde o běžné druhy stinných biotopů, které se vyskytují ve vlhčích listnatých porostech s bohatým bylinným patrem. Většina druhů je saprofágní (vývoj v hrabance, zahnívajících rostlinných zbytcích apod.). Na lučním biotopu, který se nachází na převážné části dotčené lokality byly zjištěny především do úrovně druhu nedeterminované fytofágní druhy z čeledi Chloropidae (zelenuškovití), Agromyzidae (vrtalkovití) a dravé druhy, jako např. roupec *Leptogaster cylindrica*.

Microchrysa polita (Linné, 1758) - bráněnka
Leptogaster cylindrica (de Geer, 1776) - roupec
Gymnophora arcuata (Meigen, 1830) - hrbilka
Triphleba distiguenda (Strobl, 1892)
Triphleba nudipalpis (Becker, 1901)
Psila fimetaria (Linné, 1758) - pochmurnatka
Seioptera vibrans (Linnaeus, 1758) - čelnice
Platystoma seminationis (Fabricius, 1775) - temnatka
Calliopum aeneum (Fallén, 1820) - stínomilka
Lyciella rorida (Fallén, 1820) - stínomilka
Sapromyza sexpunctata Meigen, 1826 - stínomilka

Obratlovci (Vertebrata)

Obojživelníci (Amphibia)

Bufo viridis LAURENTI, 1768 – ropucha zelená (§-O)

Ropucha zelená byla opakovaně nalezena přímo na ploše plánovaného staveniště pod naváženým stavebním odpadem

Plazi (Reptilia)

Natrix natrix (LINNAEUS, 1758) – užovka obojková (§-O)

Taktéž užovka obojková byla pozorována na ploše plánovaného staveniště (slunící se jedinec).

Ptáci (Aves)

Anas platyrhynchos - kachna divoká

1 pár zastižen v zavodnělém příkopu v remízu

Buteo buteo -káně lesní

Opakované pozorování přeletu nad plochou, možnost potravy drobných savců na louce

Streptopelia decaocto -hrdlička zahradní -

Cuculus canorus - kukačka obecná

Dendrocopos major –strakapoud velký

Troglodytes troglodytes - střízlík obecný

Erithacus rubecula - červenka obecná -

Luscinia megarhynchos -slavík obecný – (§-O)

Turdus merula – kos černý

Turdus philomelos - drozd zpěvný
Hippolais icterina – sedmihlásek hajní
Sylvia curruca - pěnice pokřovní
Sylvia atricapilla - pěnice černohlavá
Phylloscopus collybita - budníček menší
Phylloscopus trochilus - budníček větší
Parus caeruleus - sýkora modřinka
Parus major - sýkora koňadra

Jde o běžné druhy ptáků, jejichž hnízdním prostředím jsou světlé listnaté lesy a háje s bohatým podrostem, sady, parky, rozptýlená a doprovodná zeleň a jiné křovinaté a lužní porosty. U některých (hrdlička zahradní, kos černý) s výskytem převážně v synantropním prostředí

Kromě káně obecné a kachny obecné většina pozorovaných druhů hnízdí ve fragmentu lužního porostu a křovinách v okolí příkopu na hranici sledované lokality (pozorovány teritoriální projevy, zpěv, případně hnízdní chování a krmení mláďat).

Savci (Mammalia)

srnec obecný – *Capreolus capreolus*

1 exemplář se zdržuje ve zbytku rákosiny v severozápadní části parcely 508/135.

4. Shrnutí a doporučení

V dotčeném území bylo nalezeno celkem **112 druhů rostlin**. **Nebyl zde zjištěn žádný druh chráněný podle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.** Mezi ohrožené druhy evidované v Červeném seznamu ČR (HOLUB et PROCHÁZKA 2000) patří řeřišnice bahenní (*Cardamine dentata*), žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*), svízel severní (*Galium boreale*), rozrazil dlouholistý (*Pseudolysimachion maritimum*) a jilm habrolistý (*Ulmus minor*). Ostrožka stračka (*Consolida regalis*) je vzácnější druh vyžadující další pozornost podle Červeného seznamu východních Čech (FALTYS 1995).

Byly **nalezeny 4 zvláště chráněné druhy živočichů, uvedené ve vyhlášce 395/92 Sb. v kategorii „ohrožený“**: svižník polní (*Cicindela campestris*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*).

K bioindikacně významným druhům, nalezeným na proponovaném staveništi, patří z brouků střevlíček *Paradromius longiceps* (nehojný druh rákosin). Ve zbytcích lužního porostu bylo nalezeno několik vzácnějších arborikolních a mycetofágních druhů brouků. K nim patří *Melasis buprestoides* (čeleď Eucnemidae) a lenci *Abdera affinis*, *Abdera flexuosa* a *Orchesia luteipalpis* (čeleď Melandryidae) (poslední tři druhy s vývojem na stromových houbách *Inonotus radiatus*).

Území, které by mělo být přímo dotčeno stavbou je v současné době degradovaná louka, která je a v průběhu průzkumu byla částečně zavezena stavební sítí. Plocha zarůstá nálety stromů a keřů (olše, duby, osiky, třešně, ostružiníky). Biologicky nejcenější částí studovaného území je fragment luhu na severním okraji lokality. Jde o lokální interaktivní prvek zeleně, který je důležitým útočištěm pro ptactvo (možnost hnízdění a potravní základna) a některé druhy hmyzu. Především mrtvé a odumírající stromy a stromy s dutinami mohou být stanovištěm některých arborikolních bezobratlých, kteří jsou vázáni na odumřelou dřevní hmotu. Zavodnělý příkop zvyšuje biologický potenciál území, vyvíjejí se v něm vodní bezobratlí, kteří jsou potravou pro ptactvo apod.

Z výše uvedených důvodů doporučujeme během stavby autosalonu a při vlastním provozu zachovat a maximálně šetřit lužní porost podél vodoteče, včetně starých odumírajících stromů a křovinných lemů. Vlastní příkop zachovat jako periodickou vodní plochu, která zvyšuje stanovištní rozmanitost okolí. a navazuje na vodní plochu situovanou severovýchodně.

Dále doporučujeme nezavážet jižně navazující vlhkou louku, kde se vyskytují ohrožené druhy rostlin žluťucha lesklá a rozrazil dlouholistý.

V případě realizace stavby je vhodné přesadit trs vytrvalé rostliny rozrazilu dlouholistého na vlhké louky u Labe.

Lokalita je součástí krajinářsky a biologicky významného území nivy Labe, které je stále více dočteno jednotlivými záměry výstavby, plánovanými liniiovými stavbami (rychlostní komunikace, rozšíření železniční trati) apod. Postupně tak dochází k fragmentaci a degradaci přírodních prvků a oblast polabské nivy mezi Hradcem Králové a Pardubicemi ztrácí svoji biologickou hodnotu. Charakteristické druhy rostlin a živočichů, včetně chráněných, zde přežívají v mnoha případech již pouze na malých plochách bez možnosti vzájemné komunikace subpopulací. Orgány ochrany přírody by měly **zvážit možnosti kompenzací za zastavěné, přímo**

a nepřímo dotčené plochy a takto získané prostředky realizovat ve vybraných částech nivy, které jsou z hlediska ochrany přírody perspektivní.

5. Literatura

- BUCHAR, J. (1983): Zoogeografie. NČSAV Praha, 199 pp.
- CULEK, M. (Ed.) (1996): Biogeografické členění České republiky. Enigma Praha. 347 pp.
- DEMEK, J. (Ed.) (1987): Zeměpisný lexikon České socialistické republiky. Hory a nížiny . – Academia Praha, 584 pp.
- FALTYS V. (1995): Přehled vyhynulých, nezvěstných a ohrožených taxonů cévnatých rostlin na území východních Čech. – 24 p., AOPK Pardubice.
- HOLUB J. et PROCHÁZKA F. (2000): Red List of vascular plants of the Czech Republic – 2000. – Preslia, Praha, 72: 187 – 230.
- NEUHÄUSLOVÁ Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – 341 p., Academia, Praha.
- QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. - *Stud. Geogr., Brno*, 16: 1 - 73.
- SKALICKÝ V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B. [red.], Květena ČSR I: 103 – 121, Praha.
- ZELENÝ, J. (1972): Návrh členění Československa pro faunistický výzkum. - *Zprávy Čs. spol. entomologické*, 8: 3-16.

Příloha: (CD s digitální fotodokumentací):

- Obr.1.** Celkový pohled na dotčené území - rákosina s částí degradované nivní louky a keřovým lemem remízu na hranici pozemku 508/139 (2.5. 2005, foto Mocek)
- Obr. 2.** Remíz a fragment lužního porostu na severovýchodním okraji zkoumaného území, v popředí na louce komunální odpad (černá skládka?). (2.5. 2005, foto Mocek)
- Obr. 3,** Skládka suti a komunálního odpadu na východním okraji lokality (pravděpodobně parcela 508/140) (2.5. 2005, foto Mocek)
- Obr 4. – 7.** Zavezení části zkoumané lokality v průběhu průzkumu (10.6. 2005, foto Mocek)
- Obr. 8. – 12.** Staré stromy a zavodnělý příkop v těsné návaznosti na přímo dotčenou plochu. Stanoviště většiny dokumentovaných druhů ptáků a arborikolních druhů hmyzu. (2.5.2005. foto Mocek)
- Obr.13.** Vodní plocha severně od lokality. Místo vývoje většiny druhů vážek. (2.5.2005, foto Mocek)
- Obr. 14 – 15.** Žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*), je uvedena v seznamu ohrožené druhů evidované v Červeném seznamu ČR (HOLUB et PROCHÁZKA 2000).

Hradec Králové 30.11. 2005

Březhrad, plocha plánovaného autosalonu BMW

(Předběžné vyjádření k biologickému posouzení je provedeno na základě seznamovací pochůzky se zadavatelem, Ing. P. Tomíškou).

Posuzované území zahrnuje pozemek parcelního čísla 508/139, nachází se v katastru obce Březhrad, západně od silnice Hradec Králové – Pardubice. Území leží v nivě Labe. V současné době jde o degradovanou louku, rozježděnou a částečně zavezenou sutí.

Pod silnicí ve východní části je zbytek vlhkých luk s převažující metlicí trsnatou a ohroženým druhem rozrazilem dlouholistým.

Západní část lokality tvoří rákosina a porosty vysokých ostřic. V těsné blízkosti plánované stavby (jihozápadně) rostou dva vícekmenné velké duby.

Severně od posuzované lokality se nachází vodoteč, lemovaná zbytkem jasanoolšového luhu (svazu *Alnion incanae*). Nejcennější v tomto porostu jsou staré stromy – duby, jasany, vrby. Na okraji luhu rostou křoviny – trnky, střemchy, růže, hlohy, brsleny.

Podle současného stavu území nepředpokládáme významný výskyt chráněných živočichů. Zbytek luhu na severním okraji lokality je však důležitým refugiem pro ptactvo (možnost hnízdění a potravní základna). Mrtvé a odumírající stromy a stromy s dutinami mohou být stanovištěm některých arborikolních bezobratlých, kteří jsou vázáni na odumřelou dřevní hmotu. Zavodnělý příkop zvyšuje biologický potenciál území, vyvíjejí se v něm vodní bezobratlí, kteří jsou potravou pro ptactvo apod.

Z výše uvedených důvodů doporučujeme během stavby autosalonu a při vlastním provozu šetřit lužní porost podél vodoteče a velké duby na západní hranici lokality. Před stavbou by bylo vhodné přesadit trsy rozrazilu dlouholistého na vlhké louky v okolí.

Přehled zjištěných rostlin a živočichů s podrobnějšími závěry a fotodokumentací bude podle dohody zpracován po následných terénních exkurzích a bude odevzdán do poloviny června 2005.

RNDr. Bohuslav Mocek
10.5.2005